

V České republice jsme došli k podobným výsledkům. Ve školním roce 2015/2016 jsme sbírali data od učitelů, z nichž polovina s metodikou Zipyho kamarádi pracovala (jejich žáci tvořili tzv. experimentální skupinu) a polovina nikoliv (jejich žáci tvořili tzv. kontrolní skupinu). Porovnávali jsme, jak si děti vedly v určitých oblastech na začátku a na konci školního roku a jaký vliv na tento posun měla práce s metodikou Zipyho kamarádi.

Děti, které prošly programem, dokázaly spíše odložit své potřeby, **byly hodnoceny jako samostatnější**, lépe zvládaly školní zátěž, udržovaly pořádek, dokončovaly práci včas a lépe se přizpůsobovaly novým situacím.

Dále žáci, kteří absolvovali program, vykazovali dle hodnocení lepší výsledky v oblasti sociálních dovedností. **Lépe spolupracovali** s vrstevníky, dokázali si říci o pomoc, řešili konflikty dohodou, dokázali přijímat kritiku,

poukázat na nespravedlnost a výrazně lépe dokázali popsat své pocity. Nebyl zde rozdíl mezi dívkami a chlapci.

Zajímavé bylo, že největší pokrok ve sledovaných oblastech jsme zaznamenali u skupiny dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které s metodikou pracovaly.

V Nizozemí proběhla dvouletá evaluační studie, která sledovala, zda je efektivnější, pokud děti pracují dva roky po sobě se Zipyho kamarády, nebo (jak je původně zamýšleno) jeden rok se Zipyho kamarády a následující rok s Jablíkovými kamarády, eventuálně zda práce s těmito metodikami má vůbec nějaký přínos.

Ukázalo se, že **přínos v oblasti sociálních dovedností, práce s emocemi**, ale např. i při projevech hyperaktivity popisovali rodiče i učitelé dětí, které s jednou či oběma metodikami pracovaly. Neefektivnější však byla varianta, kdy děti měly možnost absolvovat následně po sobě práci se Zipyho kamarády a pak s Jablíkovými kamarády.

Zpětné vazby od účastníků našich kurzů ukazují, že **učitelé vidí v programu smysl**, dokonce mají pocit, že lze pozorovat **snížení konfliktů** ve třídách. Na „Zipyho“ se odkazují při řešení konfliktů vzniklých v ostatních hodinách či v družině.

Děti práce v hodinách Zipyho či Jablíkových kamarádů v naprosté většině baví, spousta z nich se na lekce těší a doptává se, kdy už zase budou pracovat se Zipym.

V mnoha třídách se rozhodli chovat strašilky či křečky, v některých školách mají i strašilčí hřbitůvky, spousta strašilek byla i uháčkovaná či vyrobená z papíru, drátků a jiných materiálů. Pozitivní ohlasy zaznamenáváme i od rodičů zúčastněných dětí.

Autorka je školní psychologka, hlavní koordinátorka metodik Zipyho kamarádi a Jablíkoví kamarádi

Zdroje:

M. Miovský a kol. (eds.): Primární prevence rizikového chování ve školství. Sdružení SCAN, 1. LF UK Praha 2010
www.partnershipforchildren.org.uk
www.zipyhokamaradi.cz

Mapování inkluze na středních školách

PhDr. Daniela Kramulová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Inkluzivnímu vzdělávání v základních školách se věnuje spousta článků, naopak vyšší stupně škol bývají často opomíjeny. Jaká je současná situace v oblasti společného vzdělávání na středních a vyšších odborných školách? To zjišťovali odborníci, psychologové a speciální pedagogové, kteří v rámci projektu Podpora krajského akčního plánování zmapovali stav inkluze na SŠ a VOŠ ve všech 14 krajích České republiky.

Společné vzdělávání je jedním z devíti témat, která jsou v rámci středoškolského vzdělávání považována za prioritní (společně s podporou odborného a polytechnického vzdělávání, výuky jazyků, digitálních kompetencí, čtenářské a matematické gramotnosti, podnikavosti a kreativity, ale také s rozvojem kariérového poradenství a aktivit škol na poli celoživotního učení). Cílem šestiletého projektu je podpora strategického plánování středních a vyšších odborných škol právě v těchto oblastech. V případě inkluze však má **projekt podpory krajského akčního plánování (P-KAP)** zcela specifický úkol – zmapovat současnou situaci ve školách, a to **formou polostrukturovaných rozhovorů**, které vedou psychologové a speciální pedagogové (garanti inkluze) přímo ve školách.

O předem stanovených tématech hovoří garanti inkluze se zástupci vedení školy, s učitelem, pracovníkem školního poradenského pracoviště, s žákem, případně s jeho zákonným zástupcem – samozřejmě s jejich souhlasem. V první vlně mapování (do srpna 2018) tak bylo navštíveno 606 škol, tj. 44% škol z aktuálního celkového počtu 1367 SŠ a VOŠ.

Pro každou z navštívených škol zpracovává garant inkluze zprávu s doporučeními, jak je možné společné vzdělávání v dané instituci rozvíjet.

Z první vlny mapování byly zároveň připraveny souhrnné krajské zprávy. Je třeba zdůraznit, že při zpracování jsou **všechny rozhovory striktně anonymizovány** a konkrétní informace zůstávají důvěrné. Ve zprávě z mapování inkluze v daném kraji jsou přítomny jednotlivé pozorované jevy zmíněné v přiměřených proporcích, tj. často se vyskytující témata jsou zdůrazněna oproti tématům okrajovým. Nicméně zcela opomenuty nejsou ani řídké se vyskytující jevy.

Integrace versus inkluze

Vzhledem k tomu, že v praxi se poměrně často setkáváme s různým chápáním často užívaných pojmů, je vhodné zmínit, jak je v projektu P-KAP společné vzdělávání definováno. Jde o takové **přizpůsobení edukačního prostředí**, v němž lze pracovat s heterogenní skupinou žáků a akceptovat tak různorodost pohlaví, etnicity, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku.

Zipyho kamarádi

Evaluovaná metodika pro práci s dětmi ve věku 5 - 7 let.

- Prokazatelně přispívá ke zvýšení sociálních dovedností.
- Interaktivní, posiluje vztahy, snižuje počet konfliktů, zvyšuje porozumění a dovednost poradit si v obtížných situacích.
- Proškolený pedagog pracuje s dětmi přímo ve škole.

6 modulů po 4 lekcích:

- city a pocity
- komunikace
- vztahy
- řešení konfliktů
- vyrovnávání se se změnou a ztrátou
- zvládání obtížných situací

Ve více než 30 zemích světa.

Kurz Zipyho kamarádi

- **Rozsah 17 hodin:** 8 hodin základní kurz a 9 hodin následného metodického vedení (obvykle 3 x tříhodinová setkání)
- Certifikát získají účastníci po absolvování všech 17-ti hodin
- **Cena za kurz: 2 900 Kč za účastníka.** Komplettní metodika Zipyho kamarádi je v ceně.

*V případě, že si kurz objednáva instituce jako balíček, lze domluvit individuální slevy. Maximální kapacita je 20 účastníků

www.zipyhokamaradi.cz
zipy@ecinstitut.cz

Gesou z.s. Materiály pro učitele byly vyvíjeny z finanční podpory Gesou z.s.

Vyvinuto britskou organizací Partnership for Children.

Akreditace MŠMT pro DVPP Zipyho kamarádi č. j.: MSMT-1566/2016-1-38